

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 83/04-4

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2004 predbežne prerokoval sťažnosť plk. RNDr. I. K., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. A. F., B., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor boja proti organizovanej kriminalite v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-10/BOK-Z-I-2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť plk. RNDr. I. K. **o d m i e t a** ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 12. marca 2004 doručené podanie plk. RNDr. I. K. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. A. F., B., ktoré bolo označené ako „Sťažnosť“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní sp. zn. ČVS: PPZ-10/BOK-Z-I-2004 vedenom na Úrade boja proti organizovanej kriminalite, odbor boja proti organizovanej kriminalite v Trnave, ktoré začalo na základe uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesením obvinenia sťažovateľovi za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a za trestný čin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 249a ods. 1 ods. 4 Trestného zákona.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a po jej prerokovaní, zohľadniac všetky skutočnosti v nej uvedené, vydal tento nález:

„1.) Základné právo plk. RNDr. I. K. na prerokovanie vecí bez zbytočných priesťahov podľa článku 48 odsek 2 Ústavy SR a článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Úradom boja proti organizovanej kriminalite, Odborom boja proti organizovanej kriminalite v Trnave v konaní vedenom pod číslom konania ČVS: PPZ-10/BOK-Z-I-2004 porušené bolo.

2.) Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite v Trnave v konaní vedenom pod číslom konania ČVS: PPZ-10/BOK-Z-I-2004 prikazuje konať bez zbytočných priesťahov.

3.) Plk. RNDr. I. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške = 500.000,- Sk (slovom: päťstotisíc slovenských korún), ktoré je Úrad boja proti organizovanej kriminalite v Trnave povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4.) Úrad boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite v Trnave je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátovi JUDr. A. F., Advokátska kancelária, B. vo výške = 25.490,- Sk (slovom: dvadsaťpäťtisícštyristodeväťdesiat slovenských korún) do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet vedený v Slovenskej sporiteľni Bratislava.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd upravených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Ústavný súd sa osobitne zameral na preskúmanie prípustnosti sťažnosti sťažovateľa, keďže podľa § 53 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd z predloženej sťažnosti a z príloh k nej zistil, že vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, Úrad justičnej a kriminálnej polície (v tom čase vyšetrovateľ Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru v Trnave, ďalej len ako „vyšetrovateľ“) uznesením č. k. ČVS: KUJP-88 OVVK-2002 z 18. marca 2003 začal trestné stíhanie sťažovateľa a súčasne vzniesol proti sťažovateľovi obvinenie za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a za trestný čin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 249a ods.

1 a 4 Trestného zákona. Vyšetrovateľ ďalej nariadil 28. marca 2003 výsluch sťažovateľa na 16. apríl 2003 a oboznámil právneho zástupcu sťažovateľa s termínom výsluchu svedkov, resp. obvinených (14. apríl 2003 a 16. apríl 2003). Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trnave zamietol uznesením sp. zn. OPv 18/03 z 8. apríla 2003 sťažnosť sťažovateľa z 24. marca 2003 doručenú vyšetrovateľovi 26. marca 2003 ako nedôvodnú. Vyšetrovateľ vypočul 27. mája 2003 svedkov a obvinenú a 3. júna 2003 oboznámil právneho zástupcu sťažovateľa o termíne výsluchu označených svedkov (17. jún 2003). Vyšetrovateľ ďalej oboznámil právneho zástupcu sťažovateľa o termíne výsluchu svedka, ktorý bol v určenom termíne (15. júla 2003) vypočutý. Právny zástupca sťažovateľa bol potom o termíne výsluchu svedkyne (1. marec 2004) upovedomený 23. februára 2004.

Podľa sťažovateľa vyšetrovateľ nevykonával v období od 15. júla 2003 do 23. februára 2004 (približne siedmich mesiacov) v predmetnej trestnej veci žiadny procesný úkon. Z toho dôvodu právny zástupca sťažovateľa podal 9. októbra 2003 dozorujúcemu prokurátorovi Vojenskej obvodnej prokuratúry v Bratislave žiadosť o preskúmanie zákonnosti a správnosti postupu vyšetrovateľa. V tejto žiadosti žiadal aj preskúmanie rýchlosti konania v trestnej veci, pretože podľa neho vyšetrovateľ koná so zbytočnými priet'ahmi. Dozorujúci prokurátor zaslal 5. decembra 2003 odpoveď na túto žiadosť (OPv 18/03-63) právnenému zástupcovi sťažovateľa, pričom v nej konštatoval, že „... *doterajší postup vyšetrovateľa bol zákonný a doteraz vykonané dokazovanie a vznesenie obvinenia Vášmu klientovi považujem za odôvodnené*“.

Sťažovateľ tým považoval opravné prostriedky a iné právne prostriedky ochrany svojich základných práv alebo slobôd za vyčerpané.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Sťažovateľ nepostupoval podľa citovaných ustanovení zákona o prokuratúre a ihneď po oznámení stanoviska Vojenskej obvodnej prokuratúry v Bratislave podal sťažnosť ústavnému súdu.

Ústavný súd však považuje podnet (a nasledujúce závery sa vzťahujú aj na opakovaný podnet podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre) v zmysle citovaných ustanovení zákona o prokuratúre za účinný prostriedok ochrany namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu. Podnet (opakovaný podnet) zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Podnet je totiž definovaný v § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre takto: „Podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.“

Na to nadväzuje aj § 17 zákona o prokuratúre, podľa ktorého prokurátor dbá na zabezpečenie práv poškodeného v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi, ku ktorým patrí aj Trestný poriadok, čo je prípad sťažovateľa riešený v tomto konaní pred ústavným súdom.

Sťažovateľ bol povinný využiť tieto právne prostriedky ochrany vyplývajúce z Trestného poriadku. Nemusel sa uspokojiť len so stanoviskom Vojenskej obvodnej

prokuratúry v Bratislave, ale v zmysle citovaných noriem zákona o prokuratúre, mal možnosť požiadať o preverenie zákonnosti postupu Vojenskej obvodnej prokuratúry v Bratislave aj iné zložky prokuratúry Slovenskej republiky (Vyššiu vojenskú prokuratúru).

V tejto spojitosti ústavný súd pripomína, že sťažovateľ nie je oprávnený vyberať si orgán verejnej moci, ktorý mu má poskytnúť ochranu tvrdeného porušenia jeho základného práva (IV. ÚS 80/03). Ústavnou i zákonnou povinnosťou sťažovateľa bolo vyčerpať všetky právne prostriedky ochrany jeho tvrdeného porušenia základného práva, tak ako mu to umožňuje právny poriadok Slovenskej republiky. Až po ich vyčerpaní by mohla byť daná, ak by boli splnené aj ostatné ústavné a zákonné predpoklady, právomoc ústavného súdu (princíp subsidiarity).

Vychádzajúc z týchto právnych názorov a skutkového stavu ústavný súd odmietol sťažnosť ako neprípustnú už po predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2004